

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ការកាត់បន្ថយភាពស៊ាំនឹងឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក

ថ្ងៃនេះ ក្រសួងសុខាភិបាល និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រួមសហការជាមួយអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO) និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) បានប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នា រៀបចំយុទ្ធនាការសប្តាហ៍យល់ដឹងអំពីឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងរយៈពេល ១សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃទី ១២ ដល់ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦ នៅក្នុងគោលបំណងបង្កើនការយល់ដឹងនិងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការប្រើប្រាស់អង់ទីប៊ីយោទិកឱ្យបានសមស្រប និងគ្រោះថ្នាក់នៃការរីករាលដាលនៃភាពស៊ាំនឹងឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ប្រមាណជិត ៩០ ឆ្នាំកន្លងទៅ ការរកឃើញនៃឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក បានផ្លាស់ប្តូរនៃការវិវឌ្ឍន៍របស់វេជ្ជសាស្ត្រទំនើប ដែលផ្តល់ឱ្យ វេជ្ជបណ្ឌិត និងពេទ្យសត្វ នូវលទ្ធភាពដើម្បីព្យាបាលការបង្ករោគ ដែលបង្កឱ្យបាត់បង់ជីវិត ពីពេលមុនមក។ ផ្ទុយទៅវិញ ឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក បានបាត់បង់ប្រសិទ្ធភាពរបស់វា កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ បណ្តាលមកពីភាពស៊ាំ។ អង់ទីប៊ីយោទិក ជាឱសថ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ព្យាបាលការបង្ករោគដោយបាក់តេរី។ ភាពស៊ាំនៃអង់ទីប៊ីយោទិក កើតឡើង នៅពេល បាក់តេរី ផ្លាស់ប្តូរ នៅក្នុងការឆ្លើយតបចំពោះ ការប្រើប្រាស់ឱសថទាំងនោះ និងជាលទ្ធផល ធ្វើឱ្យមានការកើនឡើងនូវភាពស៊ាំនឹងអង់ទីប៊ីយោទិក មានន័យថាលែងមានប្រសិទ្ធភាព។ ភាពស៊ាំនឹងអង់ទីប៊ីយោទិក គឺជាការងារដ៏បន្ទាន់បំផុត នៃភាពស៊ាំនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ និងកំពុងកើតមានឡើងនៅគ្រប់ទីកន្លែងនៅក្នុងសាកលលោក។ ភាពស៊ាំនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ (AMR) កាន់តែមានទំហំធំជាង និងបង្ហាញពីលទ្ធភាពរបស់មេរោគមួយ (ដូចជា បាក់តេរី រីវុស និងប៉ារាស៊ីត) ដើម្បីបញ្ឈប់ភាពស៊ាំនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ (ដូចជា អង់ទីប៊ីយោទិក ឱសថប្រឆាំងរីវុស និងឱសថព្យាបាលជំងឺគ្រុនចាញ់)។ ភាពស៊ាំ នឹងធ្វើឱ្យការចំណាយលើការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រកើនឡើង ការស្នាក់នៅមន្ទីរពេទ្យអូសបន្លាយ ការកើនឡើងនូវភាពឈឺចាប់ និងការកើនឡើងនៃអត្រាស្លាប់ ទាំងនៅលើមនុស្ស និងសត្វ។

ភាពស៊ាំនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ អាចប៉ះពាល់មនុស្សគ្រប់រូប គ្រប់អាយុ គ្រប់ប្រទេស និងកត្តាមួយក្នុងចំណោមកត្តាគំរាមកំហែងដែលកើតឡើងយ៉ាងលឿនបំផុត ចំពោះសុខភាពពិភពលោក សន្តិសុខស្បៀង និងការអភិវឌ្ឍន៍សព្វថ្ងៃ។ មានការលំបាកក្នុងការកំណត់ទំហំនៃបញ្ហា បណ្តាលមកពីការខ្វះខាតនៃប្រព័ន្ធតាមដានជំងឺប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប៉ុន្តែគេប៉ាន់ប្រមាណថា នៅក្នុងរវាងឆ្នាំ ២០៥០ ភាពស៊ាំនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ អាចសំលាប់មនុស្សប្រមាណ ១០ លាននាក់ ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅទូទាំងសាកលលោក ដែលច្រើនជាងជំងឺមហារីកសព្វថ្ងៃនេះទៅទៀត។

ភាពស្មោះនឹងឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក គឺជាការគំរាមកំហែងមួយចំពោះប្រទេសកម្ពុជា បរិស្ថានប្រទេស ក៏ដូចជា និរន្តរភាពនៃប្រព័ន្ធផលិតកម្មស្បៀង និងកសិកម្ម។ ដូចប្រទេសដទៃទៀតនៅក្នុងតំបន់ ប្រទេសកម្ពុជា កំពុងបង្ហាញការ គំរាមកំហែងនៃភាពស្មោះនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ ដែលចេះតែកើនឡើង ដែលបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ឱសថ អង់ទីប៊ីយោទិក ដ៏ច្រើនលើសលុប និងមិនបានសមស្រប នៅគ្រប់តំណាក់កាលនៃផលិតកម្មស្បៀង និងបសុសត្វ នៅក្នុង ប្រព័ន្ធចែទំនាក់ទំនង និង សាធារណៈជន។

ឯកឧត្តមវេជ្ជបណ្ឌិត **ម៉ម ម៉ុនហោង** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល បានមានប្រសាសន៍ថា "ភាពស្មោះនឹងឱសថប្រឆាំង មេរោគ គឺជាគ្រោះគំរាមកំហែងមួយដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលចេះតែកើនឡើងអត់ឈប់ឈរ ចំពោះសុខភាពសាធារណៈនៅទូទាំង ពិភពលោក ដែលតម្រូវឱ្យមានការឆ្លើយតប នៅគ្រប់ផ្នែកនៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល។ យើងត្រូវការយុទ្ធសាស្ត្រ សំរាប់សំរួលមួយ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះមូលហេតុនៃភាពស្មោះនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ និងដើម្បីបញ្ឈប់សកម្មភាពលេចឡើង និងការរីករាលដាលនៃភាពស្មោះនឹងឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក តទៅទៀត"។

ភាពស្មោះនឹងឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក ក៏ជាបញ្ហាសុវត្ថិភាពចំណីអាហារផងដែរ។ សព្វថ្ងៃនេះ គេប៉ាន់ប្រមាណថា ប្រមាណពាក់កណ្តាលនៃអង់ទីប៊ីយោទិកគ្រប់មុខទាំងអស់ត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅផ្នែកបសុសត្វ នៅទូទាំងសាកលលោក។ អង់ទីប៊ីយោទិក ត្រូវបានប្រើប្រាស់ នៅលើសត្វ សំរាប់ការព្យាបាល ប៉ុន្តែភាពស្មោះ បង្កឡើងសំខាន់ដោយការប្រើប្រាស់មិន បានសមស្រប រួមមានការព្យាបាល ដោយពុំមានរោគវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវ ការប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងបង្ការ ជាជាងការ ព្យាបាល ការប្រើប្រាស់សំរាប់លើកកម្ពស់នូវការលូតលាស់ និងការព្យាបាលហ្វូងសត្វទាំងមូល។ ការអភិវឌ្ឍន៍នៃភាពស្មោះ នឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ នៅលើសត្វ អាចនឹងឆ្លងទៅមនុស្ស តាមរយៈការប៉ះពាល់ជាមួយសត្វ បរិស្ថាន និងការបរិភោគ ចំណីមានប្រភពមកពីសត្វ។ ហេតុដូច្នេះនេះ ភាពស្មោះនឹងឱសថអង់ទីប៊ីយោទិកនៅលើសត្វ ត្រូវចាត់ទុកជា កង្វល់សុខភាព សាធារណៈ។

ឯកឧត្តម **វេជ្ជ សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានមានប្រសាសន៍ថា " វាមានសារៈ សំខាន់ណាស់ ដែលការអនុវត្តច្បាប់ផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ឱសថប្រឆាំងមេរោគ ដោយស្របគ្នាតាមការគ្រប់គ្រង សុខភាពសត្វប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបង្ការជំងឺឆ្លង និង ការប្រើប្រាស់ឱសថប្រឆាំងមេរោគ ដែលពុំចាំបាច់។ "

កម្ពុជា ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមប្រទេសមួយចំនួនតូច នៅក្នុងតំបន់ ដែលបានអភិវឌ្ឍន៍រួចហើយ នូវគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពជាតិ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពស្មោះនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគ។ ភាពជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់ នឹងតម្រូវឱ្យមាន ការផ្តល់ថវិកាគ្រប់គ្រាន់ ការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកនយោបាយដែលមានកំរិតខ្ពស់ និងការបង្កើននូវការសម្របសម្រួល រវាងផ្នែក ផ្សេងៗ។

ក្រសួងសុខាភិបាល កំពុងជំរុញឱ្យប្រជាជន ប្រកាន់យកនូវដំបូន្មានខាងក្រោម ដើម្បីការពារខ្លួន និងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់៖

- ១. សម្រាប់គ្រុនក្តៅ ឬក្អកក្អាយ សូមកុំលេបថ្នាំផ្សះ។
- ២. សូមកុំទិញថ្នាំផ្សះ ដោយគ្មានវេជ្ជបញ្ជា។
- ៣. ថ្នាំផ្សះ ត្រូវចេញវេជ្ជបញ្ជាពីគ្រូពេទ្យ។
- ៤. សូមកុំប្រើប្រាស់ថ្នាំផ្សះ ដែលប្រើប្រាស់លើកមុនៗ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សំណូមពរដល់កសិករ និងអ្នកចិញ្ចឹមសត្វ៖

- ១. ការអនុវត្តក្នុងកសិដ្ឋាន និងការគ្រប់គ្រងសុខភាពសត្វ

២. ប្រើប្រាស់ឱសថប្រឆាំងមេរោគ តែនៅពេលត្រូវការចាំបាច់

អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO) និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) គាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពស្តាប់ឱសថប្រឆាំងមេរោគ។ ពិភពលោក ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូររបៀបរបបចេញវេជ្ជបញ្ជា និងការប្រើប្រាស់អង់ទីប៊ីយោទិក។ ទោះជាមានការរកឃើញឱសថអង់ទីប៊ីយោទិកថ្មីៗ បើពុំមានការប្តូរអាកប្បកិរិយា ភាពស្តាប់ឱសថអង់ទីប៊ីយោទិក នឹងនៅតែជាគ្រោះគំរាមកំហែងដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ។ អង្គការទាំងពីរ ទទួលខុសត្រូវមានការអនុវត្តន៍នូវសកម្មភាពនានា ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃនេះទៅ ដើម្បីធានាការព្យាបាលបានជាសះស្បើយ សំរាប់ជំងឺឆ្លងដែលកើតមានញឹកញាប់ នាថ្ងៃអនាគត។

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនង៖

ក្រសួងសុខាភិបាល

វេជ្ជ. លី ស៊ីវ៉ាន់៖ +៨៥៥ ១២ ៨២៥ ៤២៤

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឯកឧត្តម សេន សុវណ្ណ៖ +៨៥៥ ១១ ៨៨០ ០៤៧